

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE GMINY DOBRZCZ
NA LATA 2017-2021.

ZA ROK 2018

I. Wstęp

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Dobrcz na lata 2017 – 2021 został przyjęty do realizacji Uchwałą Nr XX/211/2017 Rady Gminy Dobrcz w dniu 27 lutego 2017 roku.

Gmina Dobrcz wypełniając ustawowy obowiązek realizuje działania mające na celu pomoc osobom i rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy w rodzinie. W gminie funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Gminny Program stanowi interdyscyplinarną strategię działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie przez instytucje zobligowane do podejmowania działań w tym zakresie, funkcjonujące na poziomie gminnym. Niniejsze sprawozdanie stanowi wynik monitoringu Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Dobrcz na lata 2017-2021 za okres realizacji przypadający na rok 2018.

II. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Celem głównym Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie. Cel główny Programu realizowany jest w oparciu o cztery priorytetowe obszary oddziaływania:

- profilaktyka i edukacja społeczna;
- ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie;
- oddziaływania skierowane do osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie i sprawców przemocy;
- kompetencje i współpraca podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Gminy Dobrcz realizowany jest przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, którego obsługę organizacyjno – techniczną zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrczu. Podstawą prawną działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Dobrczu jest:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Z 2005r. Nr 180, poz. 1390 z późn. zm.);

- Uchwała Rady Gminy Nr XXIII/316/2013 z dnia 20 grudnia 2013r. w sprawie ustalenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków gminnego zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego działają w oparciu o porozumienia zawarte między Wójtem Gminy Dobrcz a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu. W 2018 roku Zarządzeniem Wójta Gminy Dobrcz Nr 21/2018 z dnia 12 stycznia 2018 roku powołano Zespół Interdyscyplinarny w składzie przedstawionym w Tabeli nr 1. Od kwietnia 2017r. funkcję przewodniczącej Zespołu pełni pani Dorota Ścigany.

Tabela Nr 1. Skład Zespołu Interdyscyplinarnego na dzień 31.12.2018r.

Imię i nazwisko	Instytucja	Stanowisko służbowe
Alicja Ardyn	Szkoła Podstawowa w Kozielcu	psycholog
Magdalena Babiarz	Zespół Szkół w Borównie Szkoła Podstawowa w Kotomierzu	pedagog
Elżbieta Tobolewska	Szkoła Podstawowa w Dobrczu	pedagog
Magdalena Jurga	Szkoła Podstawowa w Strzelcach Górnych	psycholog
Agnieszka Kawińska	Szkoła Podstawowa w Dobrczu	dyrektor SP
Hanna Pater	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrczu	kierownik GOPS Dobrcz
Witold Pawlicki	Komisariat Policji w Koronowie	dzielnicowy
Krzysztof Pyrzanowski	Komisariat Policji w Koronowie	samodzielne stanowisko ds. profilaktyki społecznej i przestępczości nieletnich
Aleksander Rogowski	Kuratorska Służba Sądu przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy	kurator sądowy
Agnieszka Senska – Szala	Szkoła Podstawowa w Kozielcu	pedagog
Barbara Spionkowska	Ośrodek Zdrowia w Dobrczu	Pielęgniarka środowiskowa
Daria Szulc – Sprycha	Szkoła Podstawowa w Wudzyńie	pedagog
Dorota Ścigany	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrczu / Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobrczu	pracownik socjalny / członek GKRPA

Do ustawowo określonych zadań Zespołu należy:

1. Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie.
2. Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, w celu przeciwdziałania temu zjawisku.
3. Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie.
4. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.
5. Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W roku 2018 w ramach swej działalności Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizował działania zawarte w Programie w zakresie:

- 1) Koordynacji współpracy lokalnych podmiotów na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie – w ramach **4 posiedzeń Zespołu**, na których omawiano współpracę instytucji, ustalano zasady współdziałania, dokonywano niezbędnych korekt i uzgodnień mających na celu poprawę koordynacji współpracy. W posiedzenia brali udział przedstawiciele Komisariatu Policji w Koronowie, placówek oświatowych, służby zdrowia, Sądu Rejonowego w Bydgoszczy oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrczu.
- 2) Diagnozowania problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy Dobrcz – Zespół Interdyscyplinarny gromadził i analizował dane dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy. Interdyscyplinarna pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie i ich najbliższym.

W 2018 roku do przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 27 formularzy „Niebieska Karta” cz. A. Procedura ta została wszczęta w 19 przypadkach przez Komisariat Policji w Koronowie, 7 zgłoszeń dokonał Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrczu oraz jedno zgłoszenie wpłynęło od Szkoły Podstawowej w Kotomierzu. W 2018r. procedurą „Niebieskie Karty” objęto łącznie 37 rodzin (w tym 11 procedur z lat ubiegłych) liczących ogółem 133 osób, w tym 34 kobiet, 49 mężczyzn i 49 dzieci. Liczba ogólna osób dotkniętych przemocą – 43, w tym: 30 kobiet, 6 mężczyzn, 7 dzieci.

Przewodnicząca Zespołu zdecydowała o utworzeniu 25 grup roboczych, z obligatoryjnym udziałem pracownika socjalnego i dzielnicowego. Członkowie grup roboczych podejmowali

współpracę z rodzinami dotkniętymi przemocą w rodzinie w sposób systematyczny, na przestrzeni 2018 roku organizując blisko 100 spotkań.

Działalność grupy roboczej skupia się na działaniach interwencyjnych oraz monitorujących w przypadku wystąpienia zjawiska przemocy w rodzinie. Ponadto członkowie grup roboczych udzielają informacji i wyjaśnień, głównie osobom dotkniętym przemocą domową w zakresie obowiązujących możliwości uzyskania wsparcia na terenie gminy Dobrcz (w ramach indywidualnych kontaktów z zainteresowanymi), informacji w zakresie przepisów prawnych oraz stosowania procedury związanej z przemocą w rodzinie. Przekazywano sprawcom przemocy w rodzinie informację o prawnych konsekwencjach stosowania przemocy. Ponadto członkowie grup roboczych podejmowali interwencje wobec rodzin dotkniętych przemocą – działania te realizowano w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”, którą określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów Formularzy „Niebieska Karta”.

W okresie sprawozdawczym Zespół dwukrotnie zgłosił do organów ścigania zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa znęcania się nad osobą najbliższą kwalifikowane z art. 207 kk.

- 3) Rozpowszechnianie informacji o instytucjach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym – osoby dotknięte problemem przemocy w rodzinie mogły skorzystać z bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, tj. prawnego, psychoterapeutycznego, psychologicznego i psychiatrycznego prowadzonego przez Punkt Konsultacyjno – Poradniany w Dobrczu. Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w ramach ustawowo realizowanych zadań udzielali bezpośredniej pomocy rodzinom z grup ryzyka, w tym krzywdzenia małych dzieci.
- 4) W ramach działalności profilaktycznej i edukacji społecznej. Zgodnie z tezą, iż profilaktyka eliminuje ryzyko wystąpienia sytuacji przynoszących szkody, w 2018 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrczu podejmował w ramach projektów socjalnych działania mające na celu przeciwdziałanie krzywdzeniu dzieci. Zorganizowano cykl spotkań dla najmłodszych mieszkańców gminy, w ramach których oprócz konstruktywnej zabawy i rozrywki prowadzono działalność edukacyjną. Rozmawiano z rodzicami o metodach wychowawczych, których warto unikać w relacji z dzieckiem,

proponowano aktywne, spędzanie czasu na świeżym powietrzu oraz integrację w duchu społeczeństwa obywatelskiego. Łącznie odbyły się trzy spotkania w świetlicy wiejskiej w Kotomierzu oraz dzięki uprzejmości sponsora, pana Karola Cygana, prezesa Envio Group zorganizowano dwa wyjazdy kulturalno – rozrywkowe dla 40 dzieci.

- 5) Wspieranie kompetencji i współpracy podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez podejmowanie działań mających na celu zwiększenie wiedzy i umiejętności przedstawicieli instytucji zaangażowanych w realizację procedury „Niebieska karta”.

Udział w konferencji pn. „Alienacja rodzicielska jako przemoc emocjonalna” organizowanej przez p.o. RP Pawła Skuteckiego w Bydgoszczy.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych brali udział w cyklu spotkań superwizyjnych organizowanych w ramach projektu „Superwizja dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie”. Odbyły się trzy sesje superwizyjne, które były zrealizowane na zlecenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ze środków Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020. W superwizji uczestniczyło dziesięć osób.

Organizacja 12-godzinnego szkolenia pn. „Dialog motywujący - podejścia i metody skutecznej motywacji w pracy z osobą uzależnioną i sprawcą przemocy”, które odbyło się w listopadzie 2018r. Udział przedstawicieli GOPS Dobrcz, KP Koronowo, GKRPA w Dobrczu, Ośrodka Zdrowia w Dobrczu, w liczbie 18 osób. Zadanie było częściowo finansowane ze środków pochodzących z pozwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Łączny koszt zadania: 5.094,80 zł.

Zespół Interdyscyplinarny dysponował środkami finansowymi, które zabezpiecza Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrczu w swoim planie budżetowym. W roku 2018 była to kwota 6.000,00 zł. Środki wydatkowano w szczególności na podwyższenie kwalifikacji członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych (wartość zadania: 4.094,80 zł). Ponadto przeprowadzono modernizację pomieszczenia usytuowanego w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrczu służącego realizacji zadań Zespołu. W ramach poniesionych trwałych wydatków zakupiono literaturę fachową dotyczącą tematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

III. Wnioski końcowe

Problemy rodzin dotkniętych przemocą domową mogą być skutecznie rozwiązywane jedynie przy efektywnej współpracy różnych osób i instytucji. Zasadnym jest wzmocnienie działań skierowanych do sprawców przemocy, w tym w zakresie programów o zasięgu lokalnym prowadzonych w formie poradnictwa specjalistycznego, treningów umiejętności społecznych, warsztatów umiejętności opiekuńczo – wychowawczych oraz działań o charakterze motywacyjnym. Z uwagi na interdyscyplinarność problemu przemocy w rodzinie istotnym czynnikiem zwiększającym skuteczność rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej jest doskonalenie kadr, a przede wszystkim współdziałanie lokalnych instytucji, poprzez przekazywanie istotnych informacji w obszarze prowadzonych procedur.

Mając na uwadze skalę zjawiska, koniecznym staje się rozważenie możliwości opracowania lokalnej kampanii społecznej oraz oferty działalności profilaktycznej kierowanej do rodzin z małymi dziećmi, w szczególności zagrożonych przemocą w rodzinie (warsztaty wzmacniające kompetencje wychowawcze i więzi w rodzinie), które staną się trwałą ofertą kierowana do mieszkańców gminy Dobrcz.

*Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego
do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie*

Przewodnicząca
Zespołu Interdyscyplinarnego
w Dobrczu

Dorota Scigany

Zatwierdzone
Andrzej Berdych
WÓJT GMINY DOBRCZ

